

Geconsolideerde Jaarrekening 2019

Bernhoven B.V.

INHOUDSOPGAVE		Pagina
5.1	Jaarrekening 2019	
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2019	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2019	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	19
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	31
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	32
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	33
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019	34
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2019	35
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	47
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	48
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	49
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	50
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	57
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	58
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	59
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)	60
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2019	61
5.1.20	Vaststelling en goedkeuring	64
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	67
5.2.2	Nevenvestigingen	67
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	68

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	9.231.262	8.564.541
Materiële vaste activa	2	115.492.184	116.569.990
Financiële vaste activa	3	922.521	1.034.133
Totaal vaste activa		<u>125.645.967</u>	<u>126.168.664</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	1.394.304	1.508.774
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	10.413.792	8.893.474
Debiteuren en overige vorderingen	7	40.737.180	55.285.698
Liquide middelen	9	18.208.612	3.481.604
Totaal vlottende activa		<u>70.753.887</u>	<u>69.169.550</u>
Totaal activa		<u><u>196.399.854</u></u>	<u><u>195.338.214</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	2.501.649	2.501.649
Bestemmingsreserves		26.637.074	25.958.335
Algemene en overige reserves		2.602.649	1.012.452
Totaal groepsvermogen		<u>31.741.372</u>	<u>29.472.436</u>
Vorzieningen	11	7.894.604	8.192.101
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	99.605.307	105.285.223
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	57.158.571	52.388.454
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>57.158.571</u>	<u>52.388.454</u>
Totaal passiva		<u><u>196.399.854</u></u>	<u><u>195.338.214</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	<u>2019</u> €	<u>2018</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	16	201.753.408	193.724.738
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	3.550.410	3.354.356
Overige bedrijfsopbrengsten	18	3.330.406	6.593.646
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>208.634.224</u>	<u>203.672.740</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	126.330.002	121.338.725
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	9.735.843	9.338.291
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	865.893	972.394
Overige bedrijfskosten	23	63.641.645	64.028.934
Som der bedrijfslasten		<u>200.573.383</u>	<u>195.678.344</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		8.060.842	7.994.396
Financiële baten en lasten	24	-5.499.057	-5.676.141
Resultaat deelnemingen	25	-292.849	-31.399
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>2.268.936</u></u>	<u><u>2.286.856</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u> €	<u>2018</u> €
Toevoeging:		
Statutaire reserves	678.739	1.701.350
Algemene reserves	1.590.197	585.506
	<u><u>2.268.936</u></u>	<u><u>2.286.856</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			8.060.842		7.994.396
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	9.682.287		9.338.291	
- mutaties voorzieningen	11	<u>-297.497</u>		<u>-1.840.652</u>	
			9.384.790		7.497.639
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	114.470		223.955	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-1.520.318		-8.219.482	
- vorderingen	7	14.548.518		-6.687.503	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	<u>5.060.240</u>		<u>6.466.907</u>	
			18.202.910		-8.216.123
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>35.648.542</u>		<u>7.275.912</u>
Ontvangen interest	24	640		724	
Betaalde interest	24	-5.499.697		-5.676.865	
Ontvangen dividend		8.462		0	
Aandeel in het resultaat deelnemingen	24	<u>-292.849</u>		<u>-31.399</u>	
			-5.783.444		-5.707.540
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>29.865.098</u>		<u>1.568.372</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-7.476.488		-5.197.870	
Desinvesterings materiële vaste activa	2	337.448		0	
Investerings immateriële vaste activa	1	-2.132.162		-2.167.514	
Desinvesterings immateriële vaste activa	1	0		-2.288	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	-205.699		0	
Aflossing leningen u/g	3	16.000		382.000	
Resultaat- en voorziening deelnemingen		<u>292.849</u>		<u>31.399</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-9.168.052		-6.954.273
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	12	3.021.600		100.972.800	
Aflossing langlopende schulden	12	<u>-8.991.638</u>		<u>-104.955.423</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-5.970.038		-3.982.623
Mutatie geldmiddelen			<u>14.727.008</u>		<u>-9.368.524</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		3.481.604		12.850.128
Stand geldmiddelen per 31 december	9		<u>18.208.612</u>		<u>3.481.604</u>
Mutatie geldmiddelen			14.727.008		-9.368.524

Toelichting:

De debiteurenpositie is sterk afgenomen door versnelde facturatie. Daarnaast zijn de kortlopende schulden toegenomen en zijn er meer investeringen uit de liquide middelen gefinancierd. Tot slot is er meer afgelost op langlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Bernhoven B.V. is een algemeen ziekenhuis, statutair gevestigd te Uden, op het adres Nistelrodeseweg 10, 5406 PT te Uden en is geregistreerd onder KvK-nummer 17120496. Per 1 april 2017 is Stichting Ziekenhuis Bernhoven omgezet van een stichtingsvorm naar een BV-vorm.

Zorginstellingen "Bernhoven B.V.", "Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven" (DCTB) en "Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven" behoren tot het Bernhoven-concern. Aan het hoofd van deze groep staat Bernhoven B.V. te Uden. De jaarrekeningen van de genoemde zorginstellingen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Bernhoven-concern te Uden met uitzondering van Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven. Laatstgenoemde is niet meegenomen in de consolidatie omdat dit geen actieve stichting betreft.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW), de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Bernhoven heeft met zorgverzekeraars afspraken gemaakt voor meerdere jaren met aanneemsommen, als vervolg op de meerjaren afspraken rondom de DROOM strategie. Hiermee behoudt Bernhoven een grote van comfort over de omzet in de komende jaren. Qua liquiditeit worden geen problemen voorzien, er zijn goede afspraken met zorgverzekeraars over bevoorschotting en aanvullingen, en er zijn geen (her)financieringsrisico's voor de kortere termijn. De participatie in achtergestelde obligaties is succesvol verlopen in 2019, de verwachting is dat mede door de aanhoudend lage rente, ook in 2020 de uitgifte succesvol zal zijn.

Met de banken is gesproken over het toepassen van de berekeningswijze van de ratio's. Voor 2019 is deze aangepast om beter aan te sluiten bij de geest van de afspraken die zijn gemaakt bij de herfinanciering in 2017. In 2020 zal er opnieuw worden gekeken naar de bankconvenanten vanuit de financiële meerjarenprognose ten einde Bernhoven voldoende headroom te geven om keuzes te maken die bijdragen aan een goede bedrijfsvoering. De begroting 2020 sluit met een positief saldo. Het directiecomité van Bernhoven concludeert dat er voldoende comfort is in de gemaakte afspraken met zorgverzekeraars en heeft vertrouwen in de toekomst. Met betrekking tot de gevolgen van de Corona crisis heeft ZN in een brief d.d. 17 maart 2020 met kenmerk B-20-5234 ondersteuning geboden en garanties afgegeven.

Corona crisis

Bernhoven heeft veel te maken met de gevolgen van de Corona crisis in 2020 doordat het één van de ziekenhuizen is met de meeste Corona patiënten bij het opmaken van de jaarrekening. De jaarrekening 2019 wordt hier niet door geraakt doordat het een gebeurtenis na balansdatum betreft. De continuïteit van Bernhoven ondervindt geen hinder van de Corona crisis. Inhoudelijk is de noodzaak van het bestaan van ziekenhuizen in het algemeen en Bernhoven in het bijzonder alleen maar duidelijker geworden door de crisis. Financieel wordt Bernhoven waarschijnlijk beperkt geraakt door de crisis doordat er met vrijwel alle zorgverzekeraars (meerjarige) aanneemsommen zijn afgesproken, zorgverzekeraars compensatie hebben toegezegd voor de extra kosten en gedeelde inkomsten, en de liquiditeit geborgd is door versneld bevoorschotten vanuit zorgverzekeraars op de aanneemsommen. Er is nog geen duidelijkheid over de uiteindelijke extra vergoeding voor Corona patiënten, naar verwachting zal Bernhoven echter gecompenseerd gaan worden, conform de brief van ZN d.d. 17 maart 2020.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van zorginstelling Bernhoven B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling. Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven is hierin niet meegenomen omdat dit een lege stichting betreft. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling Bernhoven B.V. Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen:

Naam	Eigen	Resultaat	Eigendom	Zeggenschap
Bernhoven B.V. (groepshoofd) te Bernheze St. Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven te Bernheze	2.604.299	1.590.197	N.v.t.	Volledig

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Verder is Stichting Bernhoven aan te merken als een verbonden partij.

Bernhoven B.V. heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- MediRisk te Utrecht verzekert ziekenhuizen en andere zorgorganisaties voor het risico van medische aansprakelijkheid, behandelt schadeclaims en werkt samen met de leden actief aan het voorkomen van schade. Bernhoven neemt deel aan deze verzekeraar en is uit dien hoofde verplicht tot het doen van stortingen ten behoeve van het op peil houden van het eigen vermogen van de verzekeraar. De stortingen worden toegelicht bij de toelichting op de financiële vaste activa. Bernhoven heeft zeer beperkte zeggenschap. De laatst vastgestelde jaarrekening van 2018 bevat een eigen vermogen van afgerond € 22,8 mln en een resultaat afgerond van minus € 6,6 mln.
- Dialysecentrum Ravenstein B.V. te Ravenstein is een initiatief van het Jeroen Bosch ziekenhuis, ziekenhuis Bernhoven, Omale en de maatschappen Interne Geneeskunde van beide ziekenhuizen. Het Dialysecentrum behandelt dialysepatiënten. Stichting Bernbosch behartigt de belangen van Dialysecentrum Ravenstein B.V. naar de zorgverzekeraars. Bernhoven heeft een minderheidsbelang van 28% in Dialysecentrum Ravenstein B.V. en neemt deel aan het bestuur van Stichting Bernbosch. De laatst vastgestelde jaarrekening 2018 bevat een vermogen van € 1.471.831 en een resultaat van € 128.362.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Bernhoven B.V.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van bekendwording van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Omschrijving	Afschr. %
- Consessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	20,0%
- Goodwill	6,7%
- Grond	0,0%
- Bedrijfsgebouwen	2,0%
- Installaties	10,0%
- Verbouwingen	5,0%
- Instandhouding gebouwen	10,0%
- Instandhouding gebouwen kort cyclisch	14,3%
- Onderhanden projecten	0,0%
- Inventaris	10,0%
- (medische) Inventaris kort cyclisch	14,3%
- Automatisering	20,0%

Met ingang van 2019 worden diverse investeringen in 7 jaar afgeschreven, conform de economische levensduur.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen directe opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs, of tegen lagere opbrengstwaarde. Incourantheid wordt voorkomen door periodieke controles op houdbaarheidsdatum.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Financiële activa, Verstrekte Leningen en overige vorderingen, Liquide Middelen, Investerings in Eigen Vermogen instrumenten, Overige financiële verplichtingen (langlopende en kortlopende schulden) en Derivaten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen dan wel als overlopende actiefpost opgenomen waarop amortisatie van toepassing is. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Derivaten die liggen besloten in een basiscontract ('embedded derivaten') worden altijd gescheiden van het basiscontract wanneer:

- er geen nauw verband bestaat tussen de economische kenmerken en risico's van het derivaat enerzijds en het basiscontract anderzijds;
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat; en
- het samengestelde instrument niet tegen reële waarde wordt gewaardeerd met waardeveranderingen in het resultaat.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Afgeleide financiële instrumenten en hedge accounting

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

Derivaten, in de vorm van renteswaps, worden door Bernhoven ingezet om variabele rentelasten in langlopende financieringen proportioneel om te zetten in een vaste rentelast. Bernhoven documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit.

Bernhoven dekt daarmee het risico van een rentestijging af maar beperkt daarmee ook het mogelijke rentevoordeel bij een rentedaling. Bernhoven toetst periodiek de effectiviteit van de ingezette derivaten. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, en / of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. Indien er een indicatie voor ineffectiviteit is, bepaalt Bernhoven dit eventueel ineffectieve deel door middel van een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting. De eventuele ineffectiviteit wordt verwerkt via de winst- en verliesrekening.

De hedge strategie zoals toegepast in het boekjaar en voorgaande boekjaren is effectief gebleken en aan de doelstelling waarvoor de afgeleide financiële instrumenten zijn ingezet wordt voldaan. De weergegeven reële waarde van de renteswaps in de jaarrekening betreft een overgenomen berekening gemaakt door de tegenpartijen, te weten de Rabobank en de ING Bank.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (en DBBC's)

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Daarnaast worden de nog te ontvangen aanvullingen ook tot de aanneemsom in het onderhanden werk opgenomen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Van alle vorderingen wordt op iedere verslagdatum beoordeeld of er objectieve aanwijzingen bestaan dat sprake is van een bijzondere waardevermindering als gevolg van een gebeurtenis die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van de vordering. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening en worden tot uitdrukking gebracht in een voorzieningsrekening voor leningen en vorderingen. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief wordt verantwoord in de resultatenrekening door middel van oprenting van het actief.

Garantieregeling kapitaallasten

Bernhoven heeft in 2019 beroep aangetekend bij de College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) over de uitspraak van de NZa inzake het bezwaar van Bernhoven over de 'Garantieregeling Kapitaallasten'. Beide partijen hebben de noodzakelijke stukken aangeleverd om hun standpunt te onderbouwen en hebben dit mondeling toegelicht tijdens een zitting. Het CBb heeft op 24 maart 2020 uitspraak gedaan in het nadeel van Bernhoven. De positie in de jaarrekening is volledig onderbouwd door afgegeven garanties van zorgverzekeraars en betreft een minimum positie. De uitspraak van het CBB heeft derhalve geen consequenties voor de financiële positie van Bernhoven.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen tenzij anders aangegeven. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening uitgestelde beloningen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen voor 12,5 jaar, 25 jaar, 40 jaar dienstverband en de uitkering bij pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren (jubileum)uitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd en is aangepast aan de actuele wettelijke pensioenleeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet is 1,16% (2018: 1,87%) en de looptijd is maximaal 40 jaar.

Voorziening persoonlijk budget levensfase

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. 2019 betreft het laatste jaar van de overgangsregeling. Dan loopt de voorziening op nul.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Exitpremie medisch specialisten

De voorziening exitpremie medisch specialisten betreft een vergoeding voor medisch specialisten welke tot uitkering komt bij uitdiensttreding binnen vastgestelde voorwaarden. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde. De gehanteerde disconteringsvoet is 1,16% (2018 1,87%).

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie bestaat uit twee delen. Eén deel ziet toe op de afwikkeling van de reorganisatie uit de periode 2016-2018. Deze is aflopend en kent nog een verwachte maximale looptijd van 1 à 2 jaar. Daarnaast is in 2019 een nieuwe reorganisatie toegevoegd die betrekking heeft op een nieuw organisatie ontwerp binnen de ondersteuning van (een deel van) de Diagnostiek. De kosten van de personele reductie zijn geschat en voorzien in de reorganisatievoorziening. Deze bestaan uit tijdelijke loondoorbetalingen conform sociaal plan en toe te kennen transitievergoedingen. De voorziening is niet contant gemaakt.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken bevat kosten voor loondoorbetaling, verwachte transitievergoedingen en bijkomende kosten voor outplacement en juridische ondersteuning voor langdurig zieke medewerkers. De voorziening is niet contant gemaakt. Er is bij de bepaling van de voorziening rekening gehouden met de compensatieregeling transitievergoeding, die ingaat op 1 april 2020, bij langdurige arbeidsongeschiktheid. De compensatieregeling regelt de compensatie voor betaalde transitievergoeding vanaf 1 juli 2015. De vordering die is ontstaan uit hoofde van de compensatieregeling is opgenomen onder de overige vorderingen.

Voorziening ORT

Naar aanleiding van recente gerechtelijke uitspraken is een schatting opgenomen van de verplichting voor het nabetalen van ORT over opgenomen vakantie over de jaren 2010 tot en met 2014. In 2019 hebben de laatste betalingen plaatsgevonden waarna de voorziening is beëindigd.

Voorziening eigen risico medische aansprakelijkheid

De voorziening betreft het eigen risico voor medische aansprakelijkheid bij verzekeraar Medirisk. Bernhoven betaalt op jaarbasis een eigen risico tot een maximaal bedrag (Eigen behoud, 2019 € 994.039,00) voor uitkeringen bij medische aansprakelijkheid. De voorziening is vorm gegeven aan de hand van een risico inschatting van de openstaande claims door Medirisk.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Reservering PLB uren

Onder de kortlopende schulden heeft Bernhoven de reservering op grond van PLB uren van medewerkers gewaardeerd tegen kostprijs per balansdatum op basis van uitbetaling. Het saldo aan PLB uren neemt jaarlijks toe doordat medewerkers het jaarsaldo niet volledig gebruiken voor opname, uitbetaling of besteding middels fiscfree. Er is sprake van een onzekerheid over de toekomstige besteding van dit saldo. De historische besteding zegt weinig over de toekomstige besteding van het saldo omdat het saldo jaarlijks oploopt. Bernhoven heeft een inschatting gemaakt van de onzekerheid door verschillende scenario's uit te werken. De scenario's gaan uit van een verschil in procentuele besteding aan opname, uitbetaling of besteding middels fisc free. Alle drie kennen ze een ander percentage sociale lasten als opslag op de looncomponent van de PLB uren, variërend van 0% bij besteding middels fisc free, 17,98% bij uitbetaling tot 46% bij opname. Op basis van de uitkomsten van de scenario's en de uitkomst van het door Bernhoven verwachte meest realistische scenario vindt waardering plaats tegen kostprijs op basis van uitbetaling per balansdatum.

Bernhoven heeft vastgesteld dat er geen reden is om de keuze uit de jaarrekening van 2018 te wijzigen omdat er nog steeds sprake is van een toename van de positie. De keuze om te waarderen tegen kostprijs per balansdatum op basis van uitbetaling blijft gehandhaafd in de jaarrekening over 2019.

Dit is de schuld van de organisatie bij overdracht dan wel beëindiging van de activiteiten per balansdatum.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Opbrengsten zorgprestaties

Opbrengsten zorgprestaties van een schadelastjaar worden verdeeld over meerdere boekjaren. Verdeling vindt plaats aan de hand van een schatting van het verwachte schadelastverloop. De schatting wordt gebaseerd op de realisatie in voorgaande jaren geprognosticeerd naar het lopende jaar met behulp van de tool DOT Intelligence van Performation. De schatting is in 2019 geactualiseerd door het verloop van een meer recent schadelastjaar als uitgangspunt te nemen.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Bernhoven B.V. heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Bernhoven B.V. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Bernhoven B.V. betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In januari 2020 bedroeg de dekkingsgraad 95,7%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen een aantal jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Bernhoven B.V. heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Bernhoven B.V. heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten: "Bernhoven B.V." en "Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst ziekenhuis Bernhoven".

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van productie;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van productie;
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van productie.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroom-hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels. Er is sprake van fouterstel voor 2018. In de jaarrekening 2018 was per omissie tabel 2 van de WNT verantwoording niet opgenomen. Deze is toegevoegd in de jaarrekening voor 2019.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Software	4.671.981	2.779.487
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	3.604.016	3.944.685
Vooruitbetalingen op immateriële activa	955.265	1.840.369
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>9.231.262</u></u>	<u><u>8.564.541</u></u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	8.564.541	7.580.114
Bij: investeringen	2.132.162	2.167.514
Af: afschrijvingen	1.465.441	1.185.375
Bij: desinvesteringen	0	2.288
Boekwaarde per 31 december	<u><u>9.231.262</u></u>	<u><u>8.564.541</u></u>

Toelichting:

De vooruitbetalingen op immateriële vaste activa zijn projectkosten van Bernhoven voor MICT projecten.

De goodwill betreft goodwill welke Bernhoven heeft toegekend aan de betrokken medisch specialisten welke in 2015 en 2016 in loondienst zijn getreden bij Bernhoven. De looptijd van de goodwill wordt verondersteld gelijk te zijn aan het gemiddeld aantal werkbare jaren van de medisch specialisten als groep en is vastgesteld op 15 jaar. Bernhoven schrijft de goodwill lineair af.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	94.512.761	96.632.425
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	19.789.936	18.387.548
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.189.487	1.550.017
Totaal materiële vaste activa	<u><u>115.492.184</u></u>	<u><u>116.569.990</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	116.569.990	119.525.036
Bij: investeringen	7.476.488	5.197.870
Af: afschrijvingen	8.216.846	8.152.916
Af: terugname geheel afgeschreven activa	101.618	0
Af: desinvesteringen	235.830	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>115.492.184</u></u>	<u><u>116.569.990</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	922.521	1.034.133
Totaal financiële vaste activa	<u>922.521</u>	<u>1.034.133</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.034.133	1.447.532
Kapitaalstortingen	205.699	0
Resultaat deelnemingen	-292.849	-31.399
Ontvangen dividend	-8.462	0
Ontvangen aflossing deelneming	0	-382.000
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-16.000	0
Boekwaarde per 31 december	<u>922.521</u>	<u>1.034.133</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8. In het resultaat deelnemingen zijn de resultaten 2018 van beide deelnemingen verwerkt, alsmede een voorlopig resultaat 2019 van één van de deelnemingen.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe-lang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Dialysecentrum Ravenstein B.V.	Dialyse van patiënten	193.374	28%	1.471.831	128.362
Zeggenschapsbelangen:					
MediRisk	Risico's verzekeren	732.277		22.780.000	-/- 6.577.000

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

Het verschaft kapitaal aan Medirisk bestaat uit nominaal € 131.000, € 584.763 agio en € 16.514 rente.

Onder de waarderingsgrondslagen staan het vermogen en het resultaat van de laatst vastgestelde jaarrekeningen van 2018.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Medische middelen	1.391.660	1.502.902
Hulpmiddelen	2.644	5.872
Totaal voorraden	<u>1.394.304</u>	<u>1.508.774</u>

Toelichting:

Een voorziening voor incurante voorraden wordt niet noodzakelijk geacht.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Onderhanden werk DOT's	17.347.895	22.406.593
Af: ontvangen voorschotten	24.164.128	22.441.542
Af: nuanceringen en afslagen (incl. aanvullende aanneemsommen)	17.230.025	8.928.423
Totaal onderhanden werk	<u>10.413.792</u>	<u>8.893.474</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten

is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: Nuanceringen & afslagen incl aanvullingen en aanneemsommen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
ACHMEA	2.583.625	2.514.039	3.030.007	2.067.657
ASR	298.842	5.116	0	303.958
CARESQ	157.263	2.758	0	160.021
CZ	5.443.665	8.822.977	8.606.621	5.660.021
DSW	218.528	-63.849	0	154.679
Multizorg	492.887	128.473	0	621.360
MENZIS	922.028	-63.145	566.000	292.883
VGZ	7.163.326	5.883.656	11.961.500	1.085.482
Overig	67.731	0	0	67.731
	<u>17.347.895</u>	<u>17.230.025</u>	<u>24.164.128</u>	<u>10.413.792</u>
Totaal (onderhanden werk)				

Toelichting:

Daar waar de bevoorschotting van de zorgverzekeraar het OHW van het desbetreffende label overschrijdt wordt het surplus overgebracht naar bevoorschotting op de vorderingen.

Toename wordt veroorzaakt door de post nuanceringen en afslagen die toeneemt omdat Bernhoven aanvullingen ontvangt op de facturatie tot de waarde van de aanneemsom.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Vorderingen op debiteuren	25.768.971	27.793.077
Voorziening dubieuze debiteuren	-303.312	-297.797
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	1.441.506	7.549.214
Garantieregeling kapitaallasten	4.302.484	4.302.484
Vooruitbetaalde bedragen	810.558	1.973.188
Nog te ontvangen bedragen	8.716.973	13.965.532
	<u>40.737.180</u>	<u>55.285.698</u>

Garantieregeling kapitaallasten

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand 1 januari	4.302.484	7.753.811
Bij: rente jaarlaag 2013	0	624.497
Bij: rente jaarlaag 2014	0	409.903
Bij: rente jaarlaag 2015	0	242.108
Bij: rente jaarlaag 2016	0	119.121
<i>Subtotaal</i>	<u>0</u>	<u>1.395.629</u>
Af: niet gecalculeerde rente		-1.395.629
Af: ontvangst 2018	0	-4.729.012
Bij/Af: voorziening	0	1.277.685
	<u>4.302.484</u>	<u>4.302.484</u>

Toelichting:

De post Nog Te Factureren Omzet neemt af met 6,1 mln doordat er in december een groter deel is gefactureerd dan in voorgaande jaren.

In de post nog te ontvangen is de verwerking in de balans van het overlopend hedge resultaat van de derivaten verwerkt. De passiefzijde van de verwerking is opgenomen onder overige schulden. Het betreft de verwerking van derivaten behorende bij de afgeloste leningen bij ING bank en Rabobank van januari 2018. Als gevolg van de herfinanciering is er een mismatch ontstaan tussen de door de oude derivaten afgedekte risico en het door de nieuwe derivaten afgedekte risico. Hierdoor ontstaat een uitgesteld hedgeresultaat dat over de resterende looptijd (t/m 2021) wordt afgeschreven. De positie ultimo 2019 bedraagt € 7,4 miljoen.

Onder de kortlopende vorderingen bevindt zich een vordering van € 4,3 mln uit hoofde van de garantieregeling kapitaallasten. De vordering uit hoofde van de garantieregeling kapitaallasten is gebaseerd op de beleidsregel van de NZa "Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016". Bernhoven is een beroepsprocedure gestart bij het CBb voor een bedrag van € 8,2 mln. Op 24 maart 2020 heeft het CBB een uitspraak gedaan in het nadeel van Bernhoven. Zorgverzekeraars hebben in het verleden een garantie afgegeven voor een bedrag van 4,3 mln. Deze positie is als vordering opgenomen.

Onder de kortlopende vorderingen is een vordering opgenomen van € 0,71mln. Dit is de compensatieregeling transitievergoeding. De vordering wordt in 2020 ingediend.

Onder de kortlopende vorderingen is een vordering opgenomen van € 0,1 mln. dit zijn financieringskosten en is derhalve een vordering lange termijn.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

9. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Bankrekeningen	18.208.612	3.481.604
	<u>18.208.612</u>	<u>3.481.604</u>
Totaal liquide middelen		

Toelichting:

Er is een rekening-courantfaciliteit met de ING-Bank en de Rabobank overeengekomen van € 15 mln. Bernhoven is van mening dat deze faciliteit volstaat. De faciliteiten bij de ING-Bank en de Rabobank zijn met elkaar verbonden. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

De volgende zekerheden zijn gesteld: vuistloos pandrecht op alle roerende zaken, stil pandrecht op handelsvorderingen, stil pandrecht onderhanden werk, stil pandrecht op rechten uit verzekeringspolissen, rechten uit huurovereenkomsten alsmede op quasi goederenrechtelijke rechten met betrekking tot het vastgoed en hypotheekrecht op de nieuwbouw van het ziekenhuis.

De te betalen rente bedraagt EURIBOR plus 115 basispunten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Groepsvermogen

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
<i>Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:</i>		
Kapitaal	2.501.649	2.501.649
Statutaire reserves	26.637.074	25.958.335
Algemene en overige reserves	2.602.649	1.012.452
Totaal groepsvermogen	<u>31.741.372</u>	<u>29.472.436</u>

Kapitaal	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2019</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2019</u>
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Geplaatst en gestort kapitaal	2.500.000	0	0	2.500.000
Kapitaal	1.649	0	0	1.649
	<u>2.501.649</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.501.649</u>
Totaal kapitaal				

Bestemmingsreserves	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2019</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2019</u>
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Statutaire reserve	25.958.335	678.739	0	26.637.074
Totaal statutaire reserves	<u>25.958.335</u>	<u>678.739</u>	<u>0</u>	<u>26.637.074</u>

Algemene en overige reserves	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2019</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2019</u>
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Algemene reserve	1.012.452	1.590.197	0	2.602.649
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.012.452</u>	<u>1.590.197</u>	<u>0</u>	<u>2.602.649</u>

Toelichting:

Stichting Bernhoven heeft 100% van de aandelen Bernhoven B.V. op 1 april 2017 verkregen bij het passeren van de akte van omzetting van Stichting Ziekenhuis Bernhoven in de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Bernhoven B.V.. Er is geen financiële tegenprestatie geleverd voor het verkrijgen van de aandelen, aangezien de aandelen niet winstgerechtigd zijn. Stichting Bernhoven heeft ten doel het ondersteunen en verbeteren van de zorgverlening in de regio Noord-Oost Brabant in het algemeen, zomede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Stichting Bernhoven beoogt niet het maken van winst.

Statutair is bepaald dat er geen aandelen zijn met winstgerechtigdheid zolang het voor instellingen met medisch specialistische zorg met een toelating als bedoeld in de Wet Toelating Zorginstellingen op grond van artikel 5 lid 2 van die wet niet is toegestaan winst en reserves uit te keren.

Op 1 april 2017 zijn de statuten van Stichting Ziekenhuis Bernhoven gewijzigd. De stichting is omgezet in een besloten vennootschap. Het kapitaal en de algemene reserves zijn omgezet in de volgende componenten:

Een geplaatst en volgestort aandelenkapitaal. Vanuit de algemene reserve zijn 2.500.000 aandelen A geplaatst van € 1, in totaal € 2.500.000 en een statutaire reserve van € 22.423.145.

De resultaten worden toegevoegd aan de statutaire reserve zolang geen winstuitkering plaats kan vinden.

De post Kapitaal en Algemene Reserve betreffen naast het kapitaal van Bernhoven B.V. ad € 2,5 miljoen het deel van het eigen vermogen dat van toepassing is Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Bernhoven.

Alle aandelen A zijn in handen van Stichting Bernhoven. De stichting heeft ten doel het ondersteunen en verbeteren van de zorgverlening in de regio Noordoost-Brabant in het algemeen, zomede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De stichting beoogt haar doel in het bijzonder te realiseren door het bevorderen van de continuïteit en het verbeteren van de kwaliteit van de door de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Bernhoven BV en haar groepsmaatschappijen te verlenen medisch-specialistische zorg.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling	<u>31-dec-2019</u>	<u>31-dec-2018</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	2.268.936	2.286.856
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>2.268.936</u></u>	<u><u>2.286.856</u></u>

11. Voorzieningen	<u>Saldo per</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u>
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	1-jan-2019	€	€	€	31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloning	1.684.750	370.039	115.386	0	1.939.403
Persoonlijk levensfase budget (PLB)	82.855	0	82.855	0	0
Exitpremie medisch specialisten	4.410.116	379.902	433.441	0	4.356.577
Voorziening reorganisatie	688.693	283.976	436.669	42.661	493.339
Voorziening langdurig zieken	597.975	238.325	497.643	0	338.657
Voorziening ORT	166.118	347	166.465	0	0
Eigen risico medische aansprakelijkheid	561.594	311.639	106.605	0	766.628
	<u>8.192.101</u>	<u>1.584.228</u>	<u>1.839.064</u>	<u>42.661</u>	<u>7.894.604</u>
Totaal voorzieningen					

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2019

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.235.633
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.464.177
hiervan > 5 jaar	4.194.794

Toelichting per categorie voorziening:

Voor een nadere toelichting op de voorziening per categorie wordt verwezen naar de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Schulden aan banken	91.740.958	99.812.423
Overige langlopende schulden	<u>7.864.349</u>	<u>5.472.800</u>
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u><u>99.605.307</u></u>	<u><u>105.285.223</u></u>

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>		
Stand per 1 januari	110.451.176	114.352.498
Bij: nieuwe leningen	3.021.600	100.972.800
Af: aflossingen	8.991.638	104.874.122
Stand per 31 december	<u><u>104.481.138</u></u>	<u><u>110.451.176</u></u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	4.875.831	5.165.953
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>99.605.307</u></u>	<u><u>105.285.223</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	4.875.831	5.165.953
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	99.605.307	105.285.223
hiervan > 5 jaar	81.140.436	85.954.673

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 5.1.9 Overzicht leningen.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Van het Stichting Goodwillfonds Bernhoven is op 21 maart 2017 een achtergestelde lening verkregen van € 4,5mln, de rente bedraagt 4%. De achtergestelde lening wordt uiterlijk 21 maart 2027 geconverteerd in eigen vermogen of afgelost. Bernhoven en Goodwillfonds richten een STAK op waarna het Goodwillfonds certificaten van aandelen verkrijgt ter grootte van haar verstrekte financiering. Vooruitlopend op de einddatum van de lening is in 2019 reeds een bedrag van €476.751,15 door Bernhoven B.V. aan Stichting Goodwillfonds Bernhoven afgelost. Dit bedrag is gebaseerd op de uitkeringen aan de tot en met 2018 uitgetreden leden van Stichting Goodwillfonds Bernhoven. Achterliggende gedachte is dat de omvang van de lening moet blijven corresponderen met een aanvaardbaar risico voor de resterende leden van Stichting Goodwillfonds Bernhoven. In 2019 is overeengekomen met banken en Stichting Goodwillfonds Bernhoven dat aflossingen zijn toegestaan in het jaar (T+1) volgend op het jaar waarin uittredingen hebben plaatsgevonden, mits door Bernhoven B.V. voldaan wordt aan Artikel 18 van de getekende Clubdeal Hoofdovereenkomst van 18 december 2017 van dat betreffende jaar (T).

De achtergestelde 'obligatieleningen participatie Bernhoven I en II' die in 2018 zijn uitgegeven hebben in 2019 een vervolg gekregen en zijn uitgebreid met 'obligatieleningen participatie Bernhoven III en IV'. Naast Bernhoven personeel hebben nu ook overige stakeholders (omwonenden, patienten, regionale beleggers of anderszins (aantoonbaar) stakeholders) de kans gekregen om obligaties in Bernhoven B.V. aan te schaffen. In totaal zijn er in 2019 voor een bedrag van €3.021.600 obligaties uitgegeven. De opbrengst van de obligatieleningen wordt gebruikt om de leningdelen B5 van de Rabobank en ING Bank (gedeeltelijk) af te lossen.

Verstrekte zekerheden:

Bankhypothec: Betreft een eerste hypotheek groot € 115.000.000,00 op het totale vastgoed van Bernhoven BV. De zekerheid is t.b.v. Rabobank en ING gezamenlijk. Verpanding van bedrijfsuitrusting, inventaris, voorraden, onderhanden werk en vorderingen op derden. Pari pasu verklaring / negative pledge, no further Debt, Solvabiliteitsratio, Leverage ratio, Debt Service Coverage Ratio, Positieve Pledge, No change of structure. De belangrijkste zorgverzekeraars hebben zich meerjarig gecommitteerd aan Bernhoven B.V. (VGZ voor 5 jaar tot en met 2023 en CZ voor 3 jaar tot en met 2021). Het niet realiseren van deze prognose leidt tot een default. De medisch specialisten gaan geen zelfstandige samenwerkingsverbanden aan (ZBC's, priveklinieken, etc.) binnen het adherentiegebied. Hoofdelijk Medeschuldenaren: Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven en Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven (ZBCB).

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

Met ingang van 2 januari 2018 hebben Bernhoven en het bankenconsortium de leningen met twee keer een hoofdsom van € 58mln afgelost en is een nieuwe financiering verstrekt. Deze bestaat per bank uit vijf leningen van ieder 10mln, in totaal 100mln. De aflossingsverplichting welke uit de transactie ontstaat voor 2020 bedraagt € 3.666.666 en de aflossingsverplichting langer dan 5 jaar bedraagt € 71.400.273. De verstrekte zekerheden zijn:

- 1e hypotheek op het onroerend goed ter hoogte van de langlopende leningen (€ 80 mln.)
- 2e hypotheek op het onroerend goed ter hoogte van de brugfinanciering (€ 20 mln.)
- Verpanding activa (debiten, voorraden, inventarissen, etc.) t.b.v. werkkapitaalfinanciering (€ 15 mln.)
- ING zekerhedenagent (ongewijzigd)
- Financiële covenanten: balansratio (incl. achtergestelde leningen), 2017 > 15,5%; 2018 > 16,5%; 2019 > 17,5%, 2020 > 24%, vanaf 2021 25%. Medio 2019 wordt balansratio opnieuw bezien o.b.v. inbreng achtergesteld vermogen
- DSCR: minimaal 1,4 (2018, minimaal 1,2)
- Leverage ratio: 2017 < 6,75; 2018 < 6,0; 2019 < 5,0 en vanaf 2020 < 4,5
- '- No change of ownership/structure/management clause, pari passu en negative- & positive pledge, non-dividend
- Huisbankierschap Rabobank -ING

De reële waarde van de langlopende leningen wijkt niet significant af van de boekwaarde.

13. Overige kortlopende schulden

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Crediten	12.866.736	8.208.691
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	4.875.831	5.165.953
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.375.734	4.660.225
Schulden terzake pensioenen	1.250.569	147.462
Nog te betalen salarissen	153.571	293.850
Omzetbelasting	238.742	263.266
Overige schulden	9.249.454	12.565.910
Rekening-courant Stichting Bernhoven	1.023	1.329
Nog te betalen kosten	9.243.475	5.849.402
Vakantiegeld	4.212.401	4.263.124
Vakantiedagen	594.218	570.849
Verplichtingen uren persoonlijk levensfase budget	9.433.770	8.980.771
Plafondafslagen DCTB	663.048	1.417.622
	<u>57.158.571</u>	<u>52.388.454</u>
Totaal overige kortlopende schulden		

Toelichting:

De nog te betalen kosten bestaan uit de af te rekenen variabele beloning en transitiekosten medisch specialisten, de te betalen rente, de eenmalige uitkering in het kader van de CAO en overlopende bedrijfskosten op 31 december.

De overige schulden is de verwerking aan de passief zijde van de balans van de derivaten behorende bij de herfinanciering per januari 2018. De tegenhanger aan de actiefzijde is opgenomen onder de nog te ontvangen bedragen. Derivaten worden gewaardeerd op kostprijs en over de looptijd (t/m 2027) afgeschreven op basis van effectieve rentemethode. De positie ultimo 2019 bedraagt € 9,1 miljoen.

Geen van de schulden heeft een looptijd heeft van langer dan een jaar m.u.v. de verplichtingen uren persoonlijk levensfase budget.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

14. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Derivaten

Bernhoven heeft het renterisico van de financiering van haar gebouwen afgedekt door het afsluiten van renteswaps. De handelswijze Bernhoven heeft de volgende renteswapcontracten afgesloten:

Naam bank:	Periode		Hoofdsom	Vaste rente	Actuele waarde per 31-12-2019
ING Bank	2-1-2018	1-1-2028	10.000.000	3,5975%	-2.207.985
	2-1-2018	1-1-2026	10.000.000	3,5975%	-1.841.524
	2-1-2018	1-1-2024	10.000.000	3,5975%	-1.367.789
	2-1-2018	1-1-2022	10.000.000	3,8300%	-875.114
Rabobank	2-1-2018	3-1-2022	10.000.000	3,8300%	-874.613
	2-1-2018	2-1-2024	10.000.000	3,5975%	-1.364.313
	2-1-2018	2-1-2026	10.000.000	3,5975%	-1.832.040
	2-1-2018	3-1-2028	10.000.000	3,5975%	-2.194.870

Met ingang van 2 januari 2018 hebben Bernhoven en het bankenconsortium de leningen van nominaal € 58 mln afgelost en is een nieuwe financiering verstrekt. Deze bestaat per bank uit vijf leningen van ieder € 10 mln, in totaal € 100 mln. Daarnaast zijn aanvullende renteswap-contracten afgesloten welke een looptijd hebben van 2 januari 2018 tot 1 januari 2022 resp. 1 januari 2028. Deze contracten dekken de renterisico's af van de nieuw aangetrokken leningen tot in totaal € 80 mln. Voor de overige € 20 mln is een vaste rente overeen gekomen.

Kredietrisico

De BV loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder vorderingen, overlopende activa en over liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 57,8 mln. In totaal heeft Bernhoven debiteenvorderingen voor 25,7 mln waarvoor geen bevoorschotting is ontvangen. De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteen zijn voor circa 70 % geconcentreerd bij twee grote verzekeraars. € 1,4 mln van het risico betreft nog te factureren omzet aan Nederlandse zorgverzekeraars. € 18,2 mln betreft liquide middelen in rekening-courant bij Nederlandse banken. Genoemde debiteen hebben allen ten minste een A rating. De instelling heeft een actief debiteenbeleid waarbij het risico van wanbetaling wordt verminderd door de inzet van een gerenommeerd incassobureau.

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven vastrentende leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) marktwaarde fluctuaties te beheersen. Het variabele renterisico van de financiering wordt gedeeltelijk afgedekt door derivaten, zie hiervoor 5.1.4. Op de derivaten wordt hedge accounting toegepast. De hedges zijn tot einde looptijd van de derivaten effectief.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde, anders dan opgenomen in de toelichting inzake financiële instrumenten en langlopende leningen.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiele opbrengstverantwoording door zorgkantoren en zorgverzekeraars op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiele naconcroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2019 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 23.601,4 miljoen (prijsniveau 2019).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018 en 2019. Bernhoven BV is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2019. Per circulaire heeft de NZa bericht dat het MBI niet wordt ingezet voor de overschrijdingen van 2016 en 2017.

Obligo

Het obligo betreffende de leningen, geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector, bedraagt per 31 december 2019 € 12.500 (3% van de restschuld ad. € 416.666).

Alert

Bernhoven B.V. en Alert Life Science Computing S.A. zijn in een juridisch geschil verwickeld rondom de afwikkeling van een contract in verband met de aanschaf van een elektronisch patiëntendossier. Bernhoven was volgens de rechtbank bij uitspraak van 29 juni 2016, gerechtigd de overeenkomst met Alert te ontbinden omdat ten tijde van de ontbinding aannemelijk was dat Alert er niet in zou slagen om te voldoen aan haar verplichting om voor de nader overeengekomen datum van 1 april 2013 een papiervrij ziekenhuis van Bernhoven te realiseren. Alert mag tegenbewijs leveren in hoeverre het niet kunnen realiseren van het papiervrije ziekenhuis volgens Alert aan Bernhoven toegerekend kan worden. In de meest recente uitspraak van 3 oktober 2018 heeft de rechtbank bepaald dat in het kader van nadere bewijsvoering op enkele onderdelen deskundigenonderzoek gewenst is. Deze deskundigen zijn nog steeds niet benoemd door de rechtbank. Er zijn geen op dit moment geen nieuwe ontwikkelingen. Het verwijt van Alert over onrechtmatig handelen door Bernhoven is door de rechtbank bij dezelfde uitspraak verworpen. Gezien de onzekerheid over de uitkomst, heeft er in de balans geen financiële verwerking plaats gevonden.

Bankgaranties en andere zekerheden

Voor de afgegeven bankgaranties en verstrekte zekerheden aan de banken verwijzen wij naar de toelichting bij punt 9.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Huur-, lease- en onderhoudsverplichtingen

Bernhoven heeft diverse contracten afgesloten voor toekomstige jaren die betrekking hebben op huur-, lease- en onderhoudsverplichtingen. Deze verplichtingen vervallen als volgt (bedragen afgerond opgenomen x € 1.000):

	Huur	Lease	Onderhoud
<1 jaar	794	52	2.200
>1 jaar en <5 jaar	2.379	35	3.991
>5 jaar	4.339	0	420
	<u>7.512</u>	<u>87</u>	<u>6.611</u>

Aansprakelijkheidsstelling Medirisk

Medirisk heeft per 31 december 2019 een kapitaalversterking van haar deelnemers ontvangen om te voldoen aan de interne norm voor de Solvency-II eisen op 1 januari 2020. Bernhoven heeft om deze reden in 2019 een agio storting van € 205.699 gedaan. Bernhoven heeft daartoe naast een reguliere kapitaalstorting ook een TIER 2 garantiestelling afgegeven van € 732.729,34.

Bernhoven is eigen risico drager voor de wettelijke medische aansprakelijkheid. Dat betekent dat Bernhoven aangesproken kan worden op eventuele toekomstige claims welke hun oorsprong vinden in het boekjaar.

Fiscale eenheid omzetbelasting

Per 1 december 2018 vormen Bernhoven B.V., Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven en Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, handelend onder de naam Fiscale eenheid Bernhoven B.V., Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven c.s. Voor deze periode handelden partijen al als fiscale eenheid.

15. Financiële positie en ratio's

In onderstaand overzicht is uitgegaan van de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

Geconsolideerde balans en resultatenrekening	31-dec-19		31-dec-18	
	€	%	€	%
Eigen vermogen	31.741.372		29.472.436	
Achtergestelde leningen	7.864.349		4.872.800	
Garantieregeling	0		0	
Totaal eigen vermogen	<u>39.605.721</u>	83,4%	<u>34.345.236</u>	80,7%
Voorzieningen	7.894.604	16,6%	8.192.101	19,3%
Garantievermogen	<u>47.500.325</u>	100,0%	<u>42.537.337</u>	100,0%
Bedrijfsopbrengsten op jaarbasis	208.634.224		203.672.739	
Personeelskosten op jaarbasis	126.330.002		121.338.725	

Toelichting

Hieronder staan de belangrijkste financiële uitgangspunten op basis waarvan de ratio's worden berekend die zijn overeengekomen met het bankenconsortium ING Bank/Rabobank.

De achtergestelde leningen staan op de balans bij de langlopende leningen en worden ten behoeve van de bepaling van de balansratio toegevoegd aan het eigen vermogen.

* Voor 2018 geldt een andere berekeningswijze voor de leverage ratio namelijk: rentedragende schulden gedeeld door bruto operationele cash flow

Kengetallen overeengekomen met bankenconsortium

	31-dec-19	31-dec-18
Balansratio (eigen vermogen + achtergestelde lening in % balanstotaal)		
werkelijk	20,17%	17,58%
norm	>17,50	>16,50
Leverage ratio (netto rentedragende schulden gedeeld door EBITDA)		
werkelijk	4,85	*
norm	<5,00	<6,0
Debt Service Cover ratio (Bruto Operationele Cashflow gedeeld door totaal aan financieringslasten)		
werkelijk	1,76	1,74
norm	>1,40	>1,20

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Software	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde		4.540.709		5.295.024	1.840.369	11.676.102
- cumulatieve afschrijvingen		1.761.222		1.350.339	0	3.111.561
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>0</u>	<u>2.779.487</u>	<u>0</u>	<u>3.944.685</u>	<u>1.840.369</u>	<u>8.564.541</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen					2.132.162	2.132.162
- activering vanuit onderhanden werk		3.017.266			3.017.266	0
- afschrijvingen		1.124.772		340.669		1.465.441
- <i>desinvesteringen</i> aanschafwaarde						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>1.892.494</u>	<u>0</u>	<u>-340.669</u>	<u>-885.104</u>	<u>666.721</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	0	7.557.975	0	5.295.024	955.265	13.808.264
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.885.994	0	1.691.008	0	4.577.002
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>0</u>	<u>4.671.981</u>	<u>0</u>	<u>3.604.016</u>	<u>955.265</u>	<u>9.231.262</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		20,0%		6,7%	0,0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	120.369.762	0	68.621.843	1.550.017	0	190.541.622
- cumulatieve afschrijvingen	23.737.337	0	50.234.295	0	0	73.971.632
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>96.632.425</u>	<u>0</u>	<u>18.387.548</u>	<u>1.550.017</u>	<u>0</u>	<u>116.569.990</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen				7.476.488		7.476.488
- activering vanuit onderhanden werk	1.873.828		5.963.190	7.837.018		0
- afschrijvingen	3.892.235		4.324.611			8.216.846
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	102.158		7.310.556			7.412.714
.cumulatieve afschrijvingen	901		7.310.195			7.311.096
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde			1.393.472			1.393.472
cumulatieve afschrijvingen			1.157.642			1.157.642
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>235.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>235.830</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.119.664</u>	<u>0</u>	<u>1.402.388</u>	<u>-360.530</u>	<u>0</u>	<u>-1.077.806</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	122.141.432	0	65.881.005	1.189.487	0	189.211.924
- cumulatieve afschrijvingen	27.628.671	0	46.091.069	0	0	73.719.740
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>94.512.761</u>	<u>0</u>	<u>19.789.936</u>	<u>1.189.487</u>	<u>0</u>	<u>115.492.184</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2-5-14,3%		10-14,3-25%	0,0%		

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	1.018.133				16.000	1.034.133
Kapitaalstortingen	205.699					205.699
Resultaat deelnemingen	-292.849					-292.849
Ontvangen dividend	-8.462					-8.462
Ontvangen dividend / aflossing leningen					-16.000	-16.000
Boekwaarde per 31 december 2019	922.521	0	0	0	0	922.521

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Aflossingswijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€		€	
BNG	2-8-1999	5.105.027	30	onderhands	5,00%	1.871.987	0	170.160	1.701.827	851.027	lineair	170.160	rijksgarantie
BNG	15-9-2003	1.134.450	20	onderhands	2,15%	283.613	0	56.723	226.890	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	1-12-2003	1.134.450	20	onderhands	2,16%	283.613	0	56.723	226.890	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	22-12-2003	3.750.000	18	onderhands	1,84%	625.000	0	208.333	416.667	0	lineair	208.333	borging WFZ
BNG	15-2-2004	1.134.450	20	onderhands	2,25%	340.336	0	56.723	283.614	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	17-1-2005	1.077.728	19	onderhands	3,83%	340.336	0	56.723	283.614	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	21-11-2005	2.382.346	21	onderhands	3,56%	907.560	0	113.445	794.115	226.890	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	3-2-2006	2.382.346	21	onderhands	3,62%	1.021.005	0	113.445	907.559	340.334	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	15-6-2009	1.588.231	10	onderhands	4,30%	158.823	0	158.823	0	0	lineair	0	borging WFZ
BNG	2-11-2009	2.155.460	19	onderhands	4,49%	1.134.452	0	113.445	1.021.007	453.782	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	1-8-2010	2.042.011	18	onderhands	3,60%	1.134.451	0	113.445	1.021.006	453.781	lineair	113.445	rijksgarantie
St. Goodwilfonds Bernhoven	25-7-2016	4.500.000	10	achtergesteld	4,00%	4.500.000	0	476.751	4.023.249	4.023.249	aff. vrij	0	niet geborgd
ING Bank B1	2-1-2018	10.000.000	4	onderhands	3MU%	9.750.000	0	333.333	9.416.667	7.750.003	lineair	333.333	niet geborgd
ING Bank B2	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B3	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B4	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B5	12-1-2018	10.000.000	5	onderhands	1MU%	9.813.600	0	1.509.300	8.304.300	8.304.300	*	0	niet geborgd
Rabobank B1	2-1-2018	10.000.000	4	onderhands	3MU%	9.750.000	0	416.667	9.333.333	7.666.670	lineair	333.333	niet geborgd
Rabobank B2	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B3	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B4	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B5	2-1-2018	10.000.000	5	onderhands	1MU%	9.813.600	0	1.509.300	8.304.300	8.304.300	*	0	niet geborgd
Van Eerd Beheer BV	30-8-2018	600.000	4	onderhands	1,5%	600.000	0	150.000	450.000	0	lineair	150.000	niet geborgd
Obligatielening participatie I	1-10-2018	253.900	10	achtergesteld	4,0%	131.300	122.600	3.300	250.600	250.600	aff. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie II	1-10-2018	550.200	10	achtergesteld	4,0%	241.500	308.700	0	550.200	550.200	aff. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie III	1-11-2019	1.990.300	9	achtergesteld	4,0%	0	1.990.300	0	1.990.300	1.990.300	aff. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie IV	1-11-2019	600.000	9	achtergesteld	4,0%	0	600.000	0	600.000	600.000	aff. vrij	0	niet geborgd
Totaal		132.380.899				110.451.176	3.021.600	8.991.638	104.481.138	81.140.436		4.875.831	

* De leningen ING B5 en Rabobank B5 worden afgelost met de bedragen die worden verkregen middels obligatieleningen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

SEGMENT 1 Bernhoven B.V.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	195.872.100	188.757.604
Subsidies	3.550.410	3.354.356
Overige bedrijfsopbrengsten	3.281.853	6.633.052
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>202.704.363</u>	<u>198.745.012</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	123.047.845	118.214.785
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	9.734.773	9.252.750
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	865.893	972.394
Overige bedrijfskosten	62.585.208	62.896.191
Som der bedrijfslasten	<u>196.233.719</u>	<u>191.336.120</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	6.470.644	7.408.892
Financiële baten en lasten	-5.499.057	-5.676.143
Resultaat deelneming	-292.849	-31.399
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>678.739</u></u>	<u><u>1.701.350</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Toevoeging:		
Statutaire reserve	678.739	1.701.350
Algemene / overige reserves	0	0
	<u><u>678.739</u></u>	<u><u>1.701.350</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2019

SEGMENT 2 Stichting DCTB

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	11.253.545	10.299.055
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	102.253	13.274
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>11.355.798</u>	<u>10.312.329</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	3.282.157	3.123.941
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.070	85.541
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	0	0
Overige bedrijfskosten	6.482.373	6.517.342
Som der bedrijfslasten	<u>9.765.601</u>	<u>9.726.824</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.590.197	585.505
Financiële baten en lasten	0	0
Resultaat deelneming	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.590.197</u></u>	<u><u>585.505</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Toevoeging:		
Statutaire reserve	0	0
Algemene / overige reserves	1.590.197	585.505
	<u><u>1.590.197</u></u>	<u><u>585.505</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT 1 Bernhoven B.V.	678.739	1.701.350
SEGMENT 2 Stichting DCTB	1.590.197	585.505
	<u>2.268.936</u>	<u>2.286.855</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>2.268.936</u></u>	<u><u>2.286.856</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	198.800.563	191.011.923
Overige zorgprestaties	2.952.845	2.712.815
Totaal	<u>201.753.408</u>	<u>193.724.738</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgprestaties zijn gestegen in 2019 met 7,8 mln. Dit als gevolg van gestegen productie en hogere afspraken voor aanneemsommen met de diverse zorgverzekeraars.

17. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Overige Rijkssubsidies	2.152.459	2.192.868
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	1.273.720	1.025.777
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	124.231	135.711
Totaal	<u>3.550.410</u>	<u>3.354.356</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Bijdragen DROOM strategie	0	1.400.000
Bijdragen Garantierегeling Kapitaallasten	0	1.277.685
Verhuur lokaliteiten	480.924	309.164
Opbrengsten diensten en detacheringen	509.652	478.752
Overige opbrengsten	2.339.829	3.128.045
Totaal	<u>3.330.406</u>	<u>6.593.646</u>

Toelichting:

De overige opbrengsten zijn gedaald in 2019 met 3,3 mln. Dit omdat de DROOM bijdragen in 2018 de laatste tranche kenden, en er in 2018 een ophoging heeft plaatsgevonden van de garantiebijdrage uit hoofde van de 'Garantierегeling Kapitaallasten'. Op 24 maart 2020 heeft het CBB uitspraak gedaan in de beroepsprocedure die Bernhoven had aangespannen tegen de Nza in het kader van deze regeling. De uitspraak is in het nadeel van Bernhoven. Dit heeft geen financiële gevolgen voor Bernhoven omdat de positie in de jaarrekening een door zorgverzekeraars gegarandeerde positie betreft.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Lonen en salarissen	96.037.609	92.888.185
Sociale lasten	12.627.228	11.919.640
Pensioenpremies	7.385.659	7.161.208
Andere personeelskosten	<u>5.175.852</u>	<u>5.120.682</u>
Subtotaal	<u>121.226.349</u>	<u>117.089.715</u>
Personeel niet in loondienst	5.103.653	4.249.010
 Totaal personeelskosten	 <u><u>126.330.002</u></u>	 <u><u>121.338.725</u></u>
 Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Bernhoven B.V.	1.429	1.398
Stichting Diagnostisch Centrum en Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven	80	78
 Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	 <u><u>1.509</u></u>	 <u><u>1.476</u></u>

Toelichting:

De personeelskosten zijn in 2019 5,0 mln hoger dan in 2018. Belangrijkste oorzaken betreffen de kosten van de eenmalige uitkering van de CAO 2019-2021, de gestegen formatie binnen diverse onderdelen waaronder de Acute as en het polibedrijf, en een toename van de kosten van PNIL a.g.v. moeilijk invulbare vacatures binnen met name OK, MICT en door projecten.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.465.441	1.185.375
- materiële vaste activa	8.216.846	8.152.916
- materiële vaste activa (boekverlies per saldo)	53.556	0
 Totaal afschrijvingen	 <u><u>9.735.843</u></u>	 <u><u>9.338.291</u></u>

Toelichting:

De afschrijvingen zijn gestegen als gevolg van een toename van investeringen in 2019 in vooral IMVA als gevolg van ICT projecten en door boekverlies bij buitengebruikstelling en verkoop van activa.

22. Honorariumkosten vrijevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Kaakchirurgie	771.787	876.994
Neurochirurgie	94.106	95.400
 Totaal	 <u><u>865.893</u></u>	 <u><u>972.394</u></u>

Toelichting:

De honorariumkosten zijn in 2019 gedaald door een lagere eindafrekening 2018 van de Kaakchirurgie dan in de cijfers over 2018 was meegenomen op basis van voorlopige cijfers.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.922.729	6.564.117
Algemene kosten	12.411.468	14.095.655
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	39.648.116	39.531.144
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	907.953	1.209.038
- Energiekosten gas	443.946	463.000
- Energiekosten stroom	1.002.497	793.277
- Energie transport en overig	36.873	38.030
Huur en leasing	825.236	779.652
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.442.828	555.021
Totaal overige bedrijfskosten	<u>63.641.645</u>	<u>64.028.934</u>

Toelichting:

De algemene kosten zijn in 2019 licht gedaald met 0,4 mln. Met name de Algemene kosten zijn gedaald door lagere advieskosten.

De dotaties aan voorzieningen zijn gestegen door toevoegingen aan de verschillende voorzieningen.

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Rentebaten	640	724
Rentelasten	5.499.697	5.676.865
Totaal financiële baten en lasten	<u>-5.499.057</u>	<u>-5.676.141</u>

25. Aandeel in het resultaat van deelnemingen

MediRisk	-321.089	-28.696
Dialysecentrum Ravenstein B.V.	28.240	-2.703
Totaal aandeel in het resultaat van deelnemingen	<u>-292.849</u>	<u>-31.399</u>

Toelichting:

De resultaten van de deelnemingen zijn gebaseerd op de jaarresultaten 2018 van de beide deelnemingen en een inschatting van het te verwachten resultaat 2019 van één van de deelnemingen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

26. Wet normering topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2019

De WNT is van toepassing op Bernhoven BV. Het voor Bernhoven BV toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. Op grond van de score op de karakteristieken leidt een puntentotaal van 13 tot een indeling van Bernhoven B.V. in Klasse V.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

De toelichting WNT staat op pagina 43 en verder.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

27. Honoraria accountant

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2019 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	345.165	251.439
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	16.023	4.100
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	9.168	17.385
Totaal honoraria accountant	<u>370.356</u>	<u>272.924</u>

Toelichting:

De hierboven genoemde honoraria zijn gebaseerd op de werkelijk verantwoorde kosten in het boekjaar.

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 26.

29. Fiscale positie*Vennootschapsbelasting*

Bernhoven B.V. en Stichting Diagnostisch Centrum zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Zij kunnen een beroep doen op de zorgvrijstelling. Voor het Diagnostisch Centrum geldt dat er op 21 december 2018 een besluit is gepubliceerd in de staatscourant. Dit besluit houdt in dat verzelfstandigde medische laboratoria kwalificeren voor de werkzaamhedeneis indien zij voldoen aan een aantal voorwaarden. Het Diagnostisch Centrum voldoet aan deze voorwaarden. De werkzaamhedeneis bepaalt middels de activiteitentoets of wordt voldaan aan de criteria voor vrijstelling. Zowel Bernhoven B.V. als Diagnostisch Centrum voldoen hieraan vanuit de activiteitentoets.

Omzetbelasting

Alle aangiften over 2019 zijn ingediend en betaald.

ANBI status

Met ingang van 1 april 2017 beschikt Bernhoven BV niet meer over een ANBI status. Alle giften voor het concern lopen via Stichting Vrienden van Bernhoven welke over een geldige ANBI status beschikt.

Schenkbelasting

Aangezien de aandelen A slechts recht geven op uitkering van winst als de houder een ANBI is, leidt de uitgifte van deze aandelen aan Stichting Bernhoven niet tot een belastbare schenking.

Fiscale eenheid omzetbelasting

Vanaf 1 december 2018 vormen Bernhoven B.V., Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven en Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Ziekenhuis Bernhoven een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, handelend onder de naam Fiscale eenheid Bernhoven B.V., Stichting Zelfstandig Behandelcentrum Bernhoven c.s. Voor deze periode handelden partijen al als fiscale eenheid.

WNT-verantwoording 2019 Bernhoven B.V.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	G.J. van den Enden	H. Wouters	J. van de Rijt
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Directeur HR	Directeur Financiën en Bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	182.233	147.310	163.527
Beloningen betaalbaar op termijn	11.667	11.564	11.609
<i>Subtotaal</i>	<i>193.900</i>	<i>158.874</i>	<i>175.136</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	193.900	158.874	175.136
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	G.J. van den Enden	H. Wouters	J. van de Rijt
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Directeur HR	Directeur Financiën en Bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/4 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	176.985	133.094	112.357
Beloningen betaalbaar op termijn	11.482	11.325	8.557
<i>Subtotaal</i>	<i>188.467</i>	<i>144.419</i>	<i>120.914</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000	142.397
Bezoldiging	188.467	144.419	120.914

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	M.G.T. Bartholomeus	M.J. Schenkels	J.E. Slot
Functiegegevens	Medisch Directeur	Medisch Directeur	Directeur ICT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	0,4	0,389
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	72.868	72.868	51.804
Beloningen betaalbaar op termijn	4.632	4.632	4.465
<i>Subtotaal</i>	<i>77.500</i>	<i>77.500</i>	<i>56.269</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	77.600	77.600	75.444
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	77.500	77.500	56.269
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	M.G.T. Bartholomeus	M.J. Schenkels	J.E. Slot
Functiegegevens	Medisch Directeur	Medisch Directeur	Directeur ICT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/7 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,4	0,4	0,542
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	70.618	32.042	90.284
Beloningen betaalbaar op termijn	4.618	2.308	6.134
<i>Subtotaal</i>	<i>75.236</i>	<i>34.350</i>	<i>96.418</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	75.600	38.111	102.375
Bezoldiging	75.236	34.350	96.418

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	B. Ossentjuk
Functiegegevens	Directeur Financiën
Kalenderjaar	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	11/9 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	103.600
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	80.784
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	58.320
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	58.320
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	G.J.H.C.M. Peeters	A. Heckman	G.G. van Merode
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	29.100	19.400	19.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	29.100	19.400	19.400
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	G.J.H.C.M. Peeters	A. Heckman	G.G. van Merode
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	26.850	17.900	17.900
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	P.F.I.M. Sijnders	L.M. Niessen
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	19.400	19.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	19.400	19.400
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	P.F.I.M. Sijnders	L.M. Niessen
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	17.900	10.442
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	11.081

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	J.E. Slot
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur ICT
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	31.701
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	
	31.701
Waarvan betaald in 2018	12.548
Waarvan betaald in 2019	19.153
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Fouterstel

In 2020 is geconstateerd dat in de jaarrekening 2018 abusievelijk de bezoldiging van de heer J.E. Slot € 19.284 te laag is verantwoord. De bezoldiging bedraagt € 96.418. In de jaarrekening 2018 was een bezoldiging van € 77.134 opgenomen. In de jaarrekening 2018 is daarnaast de uitkering wegens beëindiging van het dienstverband van de heer J.E. Slot niet in de WNT verantwoording opgenomen.

Door het corrigeren van de bezoldigingsgegevens over 2018 van topfunctionaris J.E. Slot in de vergelijkende cijfers van tabel 1a en het opnemen van tabel 2 (waarin zowel de uitbetaling in 2018 als de uitbetaling in 2019 inzichtelijk wordt gemaakt) past de instelling fouterstel toe conform artikel 5d Uitvoeringsregeling WNT. De fouten leiden niet tot (wijzigingen van) onverschuldigde betalingen in enig boekjaar.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-19 €	31-dec-18 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	9.231.262	8.562.281
Materiële vaste activa	2	115.492.184	116.388.871
Financiële vaste activa	3	922.521	1.018.133
Totaal vaste activa		<u>125.645.967</u>	<u>125.969.285</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	1.394.304	1.508.774
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	10.413.793	8.893.474
Debiteuren en overige vorderingen	7	39.183.102	53.617.574
Liquide middelen	9	18.042.792	2.888.315
Totaal vlottende activa		<u>69.033.991</u>	<u>66.908.137</u>
Totaal activa		<u><u>194.679.958</u></u>	<u><u>192.877.422</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserves		26.637.074	25.958.335
Totaal eigen vermogen		<u>29.137.074</u>	<u>28.458.335</u>
Vorzieningen	11	7.894.604	8.192.101
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	99.605.307	105.285.223
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	58.042.974	50.960.023
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>58.042.974</u>	<u>50.960.023</u>
Totaal passiva		<u><u>194.679.958</u></u>	<u><u>192.895.682</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

	<u>Ref.</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	16	195.872.100	188.757.604
Subsidies	17	3.550.410	3.354.356
Overige bedrijfsopbrengsten	18	3.281.853	6.633.052
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>202.704.363</u>	<u>198.745.012</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	123.047.845	118.214.785
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	9.734.773	9.252.750
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	865.893	972.394
Overige bedrijfskosten	23	62.585.208	62.896.191
Som der bedrijfslasten		<u>196.233.719</u>	<u>191.336.120</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		6.470.644	7.408.892
Financiële baten en lasten	24	-5.499.057	-5.676.143
Resultaat deelneming		-292.849	-31.399
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>678.739</u></u>	<u><u>1.701.350</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Statutaire reserve	678.739	1.701.350
	<u><u>678.739</u></u>	<u><u>1.701.350</u></u>

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

Omdat er geen afwijkingen zijn van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de geconsolideerde balans, paragraaf 5.1.4.

Voor toelichting op de enkelvoudige balans en resultatenrekening wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde balans en resultatenrekening. Indien posten significant afwijken van de geconsolideerde jaarrekening worden deze nader toegelicht.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Software	4.671.981	2.779.487
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	3.604.016	3.944.685
Vooruitbetalingen op immateriële activa	955.265	1.840.369
Totaal immateriële vaste activa	<u>9.231.262</u>	<u>8.564.541</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	8.564.541	7.580.114
Bij: investeringen	2.132.162	2.167.514
Af: afschrijvingen	1.465.441	1.185.375
Bij: desinvesteringen	0	2.288
Boekwaarde per 31 december	<u>9.231.262</u>	<u>8.562.281</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	94.512.761	96.632.425
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	19.789.936	18.387.548
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.189.487	1.550.017
Totaal materiële vaste activa	<u>115.492.184</u>	<u>116.569.990</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	116.569.990	119.304.194
Bij: investeringen	7.476.488	5.152.052
Af: afschrijvingen	8.216.846	8.067.375
Af: terugname geheel afgeschreven activa	101.618	0
Af: desinvesteringen	235.830	0
Boekwaarde per 31 december	<u>115.492.184</u>	<u>116.388.871</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	922.521	1.018.133
Totaal financiële vaste activa	<u>922.521</u>	<u>1.018.133</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.034.133	1.447.532
Kapitaalstortingen	205.699	0
Resultaat deelnemingen	-292.849	-31.399
Ontvangen dividend	-8.462	0
Ontvangen aflossing deelneming		-382.000
Ontvangen aflossing lening	-16.000	0
Boekwaarde per 31 december	<u>922.521</u>	<u>1.034.133</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe-lang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Dialysecentrum Ravenstein B.V.	Dialyse van patiënten	193.374	28%	1.471.831	128.362
Zeggenschapsbelangen:					
MediRisk	Risico's verzekeren	732.277		22.780.000	-/- 6.577.000

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Medische middelen	1.391.660	1.502.902
Hulpmiddelen	2.644	5.872
Totaal voorraden	<u>1.394.304</u>	<u>1.508.774</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Onderhanden werk DOT's	17.347.896	22.406.593
Af: ontvangen voorschotten	24.164.128	22.441.542
Af: nuancering en afslagen (incl. aanvullingen en aannemsommen)	17.230.025	8.928.423
Totaal onderhanden werk	<u>10.413.793</u>	<u>8.893.474</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten

	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: Nuanceringen & afslagen incl aanvullingen en aannemsommen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
ACHMEA	2.583.625	2.514.039	3.030.007	2.067.657
ASR	298.842	5.116	0	303.958
CARESQ	157.263	2.758	0	160.021
CZ	5.443.666	8.822.977	8.606.621	5.660.022
DSW	218.528	-63.849	0	154.679
Multizorg	492.887	128.473	0	621.360
MENZIS	922.028	-63.145	566.000	292.883
VGZ	7.163.326	5.883.656	11.961.500	1.085.482
Overig	67.731	0	0	67.731
Totaal (onderhanden werk)	<u>17.347.896</u>	<u>17.230.025</u>	<u>24.164.128</u>	<u>10.413.793</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

7. *Debiteuren en overige vorderingen**De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	24.290.101	25.256.000
Voorziening dubieuze debiteuren	-300.393	-298.008
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	1.363.380	6.974.472
Rekening-courant St. Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Bernhoven	0	1.599.444
Garantielening kapitaallasten	4.302.484	4.302.484
Vooruitbetaalde bedragen:	810.558	1.973.189
Nog te ontvangen bedragen:	8.716.973	13.809.993
Rekening-courant Stichting Bernhoven		
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>39.183.102</u>	<u>53.617.574</u>

Garantieregeling kapitaallasten*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand 1 januari	4.302.484	7.753.811
Bij: rente jaarlaag 2013	0	624.497
Bij: rente jaarlaag 2014	0	409.903
Bij: rente jaarlaag 2015	0	242.108
Bij: rente jaarlaag 2016	0	119.121
<i>Subtotaal</i>	<u>0</u>	<u>1.395.629</u>
Af: niet gecalculeerde rente	0	1.395.629
Af: ontvangst 2018	0	4.729.012
Bij/Af: voorziening	0	1.277.685
Stand per 31 december	<u>4.302.484</u>	<u>4.302.484</u>

9. Liquide middelen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Bankrekeningen	18.042.792	2.888.315
Totaal liquide middelen	<u>18.042.792</u>	<u>2.888.315</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Kapitaal	2.500.000	2.500.000
Statutaire reserves	26.637.074	25.958.335
Totaal eigen vermogen	<u>29.137.074</u>	<u>28.458.335</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2019</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2019</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	2.500.000	0	0	2.500.000
Totaal kapitaal	<u>2.500.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.500.000</u>

Statutaire reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2019</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2019</u>
	€	€	€	€
Statutaire reserve	25.958.335	678.739	0	26.637.074
Totaal bestemmingsreserves	<u>25.958.335</u>	<u>678.739</u>	<u>0</u>	<u>26.637.074</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2019 en resultaat over 2019

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:		
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	29.137.074	678.739
Stichting Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Bernhoven	2.604.299	1.590.197
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>31.741.373</u>	<u>2.268.936</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2019	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloning	1.684.750	370.039	115.386	0	1.939.403
Persoonlijk levensfase budget (PLB)	82.855	0	82.855	0	0
Exitpremie medisch specialisten	4.410.116	379.902	433.441	0	4.356.577
Voorziening reorganisatie	688.693	283.976	436.669	42.661	493.339
Voorziening langdurig zieken	597.975	238.325	497.643	0	338.657
Voorziening ORT	166.118	347	166.465	0	0
Eigen risico medische aansprakelijkheid	561.594	311.639	106.605	0	766.628
Totaal voorzieningen	8.192.101	1.584.228	1.839.064	42.661	7.894.604

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2019
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.235.633
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.464.177
hiervan > 5 jaar	4.194.794

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Schulden aan banken	91.740.958	99.812.423
Overige langlopende schulden	7.864.349	5.472.800
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	99.605.307	105.285.223

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	110.451.176	114.352.498
Bij: nieuwe leningen	3.021.600	100.972.800
Af: aflossingen	8.991.638	104.874.122
Stand per 31 december	104.481.138	110.451.176
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	4.875.831	5.165.953
Stand langlopende schulden per 31 december	99.605.307	105.285.223

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	4.875.831	5.165.953
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	99.605.307	105.285.223
hiervan > 5 jaar	81.140.436	85.954.673

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	€	€
Crediteuren	12.866.736	8.207.575
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	4.875.831	5.165.953
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.375.734	4.660.225
Schulden terzake pensioenen	1.250.569	147.462
Nog te betalen salarissen	153.571	293.850
Omzetbelasting	238.742	263.226
Overige schulden:	9.249.306	12.565.830
Rekening-courant Stichting Bernhoven	1.023	1.329
Nog te betalen kosten:	9.226.593	5.839.829
Rekening-courant St. Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Bernhoven	1.564.480	0
Vakantiegeld	4.212.401	4.263.124
Vakantiedagen	594.218	570.849
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	9.433.770	8.980.771
Totaal overige kortlopende schulden	<u>58.042.974</u>	<u>50.960.023</u>

Toelichting:

De rekening-courant St. Diagnostisch Centrum & Trombosedienst Bernhoven is ultimo 2019, ultimo 2018 was dit een vordering. Over het saldo is geen rente verschuldigd of te vorderen.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Alleen de Huur-lease- en onderhoudsverplichtingen zijn enkelvoudig toegelicht omdat deze anders zijn dan geconsolideerd. De overige niet in de balans opgenomen verplichtingen zijn gelijk aan de in de consolideerde jaarrekening toelichtingen.

Huur-, lease- en onderhoudsverplichtingen

Bernhoven heeft diverse contracten afgesloten voor toekomstige jaren die betrekking hebben op huur-, lease- en onderhoudsverplichtingen. Deze verplichtingen vervallen als volgt (bedragen afgerond opgenomen x € 1.000):

	Huur	Lease	Onderhoud
<1 jaar	742	52	2.200
>1 jaar en <5 jaar	2.186	35	3.991
>5 jaar	4.291	0	420
	<u>7.219</u>	<u>87</u>	<u>6.611</u>

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Software	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde		4.540.709		5.295.024	1.840.369	11.676.102
- cumulatieve afschrijvingen		1.761.222		1.350.339	0	3.111.561
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>0</u>	<u>2.779.487</u>	<u>0</u>	<u>3.944.685</u>	<u>1.840.369</u>	<u>8.564.541</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen					2.132.162	2.132.162
- activering vanuit onderhanden werk		3.017.266			3.017.266	0
- afschrijvingen		1.124.772		340.669		1.465.441
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde						0
.cumulatieve afschrijvingen						0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>1.892.494</u>	<u>0</u>	<u>-340.669</u>	<u>2.132.162</u>	<u>666.721</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	0	7.557.975	0	5.295.024	955.265	13.808.264
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.885.994	0	1.691.008	0	4.577.002
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>0</u>	<u>4.671.981</u>	<u>0</u>	<u>3.604.016</u>	<u>955.265</u>	<u>9.231.262</u>
Afschrijvingspercentage		20,0%		6,7%	0,0%	

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	120.369.762	0	68.621.843	1.550.017	0	190.541.622
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	23.737.337	0	50.234.295	0	0	73.971.632
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>96.632.425</u>	<u>0</u>	<u>18.387.548</u>	<u>1.550.017</u>	<u>0</u>	<u>116.569.990</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen				7.476.488		7.476.488
- activering uit onderhanden werk	1.873.828		5.963.190	7.837.018		0
- afschrijvingen	3.892.235		4.324.611			8.216.846
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	102.158		7.310.556			7.412.714
.cumulatieve afschrijvingen	901		7.310.195			7.311.096
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0		1.393.472			1.393.472
cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.157.642	0		1.157.642
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>235.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>235.830</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.119.664</u>	<u>0</u>	<u>1.402.388</u>	<u>-360.530</u>	<u>0</u>	<u>-1.077.806</u>
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	122.141.432	0	65.881.005	1.189.487	0	189.211.924
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	27.628.671	0	46.091.069	0	0	73.719.740
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>94.512.761</u>	<u>0</u>	<u>19.789.936</u>	<u>1.189.487</u>	<u>0</u>	<u>115.492.184</u>
Afschrijvingspercentage	2-5-14,3%		10-14,3-25%	0,0%		

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	<u>Deelnemingen in groeps- maatschappijen</u>	<u>Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen</u>	<u>Vorderingen op groeps- maatschappijen</u>	<u>Vorderingen op overige verbonden maatschappijen</u>	<u>Overige vorderingen</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2019	1.018.133				16.000	1.034.133
Kapitaalstortingen	205.699					205.699
Resultaat deelnemingen	-292.849					-292.849
Ontvangen dividend	-8.462					-8.462
Ontvangen dividend / aflossing leningen					-16.000	-16.000
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>922.521</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>922.521</u>

BIJLAGE

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossing in 2019	Restschuld 31 december 2019	Restschuld over 5 jaar	Aflossingswijze	Aflossing 2020	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€		€	
BNG	2-8-1999	5.105.027	30	onderhands	5,00%	1.871.987	0	170.160	1.701.827	851.027	lineair	170.160	rijksgarantie
BNG	15-9-2003	1.134.450	20	onderhands	2,15%	283.613	0	56.723	226.890	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	1-12-2003	1.134.450	20	onderhands	2,16%	283.613	0	56.723	226.890	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	22-12-2003	3.750.000	18	onderhands	1,84%	625.000	0	208.333	416.667	0	lineair	208.333	borging WFZ
BNG	15-2-2004	1.134.450	20	onderhands	2,25%	340.336	0	56.723	283.614	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	17-1-2005	1.077.728	19	onderhands	3,83%	340.336	0	56.723	283.614	0	lineair	56.723	rijksgarantie
BNG	21-11-2005	2.382.346	21	onderhands	3,56%	907.560	0	113.445	794.115	226.890	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	3-2-2006	2.382.346	21	onderhands	3,62%	1.021.005	0	113.445	907.559	340.334	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	15-6-2009	1.588.231	10	onderhands	4,30%	158.823	0	158.823	0	0	lineair	0	borging WFZ
BNG	2-11-2009	2.155.460	19	onderhands	4,49%	1.134.452	0	113.445	1.021.007	453.782	lineair	113.445	rijksgarantie
BNG	1-8-2010	2.042.011	18	onderhands	3,60%	1.134.451	0	113.445	1.021.006	453.781	lineair	113.445	rijksgarantie
St. Goodwilfonds Bernhoven	25-7-2016	4.500.000	10	achtergesteld	4,00%	4.500.000	0	476.751	4.023.249	4.023.249	afl. vrij	0	niet geborgd
ING Bank B1	2-1-2018	10.000.000	4	onderhands	3MU%	9.750.000	0	333.333	9.416.667	7.750.003	lineair	333.333	niet geborgd
ING Bank B2	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B3	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B4	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	500.000	9.125.000	6.625.000	lineair	500.000	niet geborgd
ING Bank B5	12-1-2018	10.000.000	5	onderhands	1MU%	9.813.600	0	1.509.300	8.304.300	8.304.300	lineair	0	niet geborgd
Rabobank B1	2-1-2018	10.000.000	4	onderhands	3MU%	9.750.000	0	416.667	9.333.333	7.666.670	lineair	333.333	niet geborgd
Rabobank B2	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B3	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B4	2-1-2018	10.000.000	10	onderhands	3MU%	9.625.000	0	625.000	9.000.000	6.500.000	lineair	500.000	niet geborgd
Rabobank B5	2-1-2018	10.000.000	5	onderhands	1MU%	9.813.600	0	1.509.300	8.304.300	8.304.300	lineair	0	niet geborgd
Van Eerd Beheer BV	30-8-2018	600.000	4	onderhands	1,5%	600.000	0	150.000	450.000	0	lineair	150.000	niet geborgd
Obligatielening participatie I	1-10-2018	253.900	10	achtergesteld	4,0%	131.300	122.600	3.300	250.600	250.600	afl. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie II	1-10-2018	550.200	10	achtergesteld	4,0%	241.500	308.700	0	550.200	550.200	afl. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie III	1-11-2019	1.990.300	9	achtergesteld	4,0%	0	1.990.300	0	1.990.300	1.990.300	afl. vrij	0	niet geborgd
Obligatielening participatie IV	1-11-2019	600.000	9	achtergesteld	4,0%	0	600.000	0	600.000	600.000	afl. vrij	0	niet geborgd
Totaal		132.380.899				110.451.176	3.021.600	8.991.638	104.481.138	81.140.436		4.875.831	

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN**16. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	192.899.988	186.275.570
Overige zorgprestaties	2.972.112	2.482.034
Totaal	<u>195.872.100</u>	<u>188.757.604</u>

17. Subsidies

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige Rijkssubsidies	2.152.459	2.192.868
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	1.273.720	1.025.777
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	124.231	135.711
Totaal	<u>3.550.410</u>	<u>3.354.356</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Verhuur lokaliteiten	480.924	310.597
Bijdragen DROOM strategie	0	1.400.000
Opbrengsten diensten en detacheringen	506.987	476.752
Bijdragen Garantieregeling Kapitaallasten	0	1.277.685
Overige opbrengsten	2.293.941	3.168.018
Totaal	<u>3.281.853</u>	<u>6.633.052</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Lonen en salarissen	93.743.581	89.628.761
Sociale lasten	12.093.285	11.530.938
Pensioenpremies	7.125.175	6.978.935
Andere personeelskosten	<u>5.042.378</u>	<u>5.905.032</u>
Subtotaal	118.004.418	114.043.666
Personeel niet in loondienst	5.043.427	4.171.119
Totaal personeelskosten	<u><u>123.047.845</u></u>	<u><u>118.214.785</u></u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:
Bernhoven B.V.

1.429	1.398
-------	-------

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden

<u>1.429</u>	<u>1.398</u>
--------------	--------------

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.465.441	1.185.375
- materiële vaste activa	8.269.332	8.067.375
Totaal afschrijvingen	<u><u>9.734.773</u></u>	<u><u>9.252.750</u></u>

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Kaakchirurgie	771.787	876.994
Neurochirurgie	94.106	95.400
Totaal	<u><u>865.893</u></u>	<u><u>972.394</u></u>

23. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.802.740	6.414.202
Algemene kosten	11.928.367	13.618.662
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	39.418.525	39.232.609
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	906.632	1.208.568
- Energiekosten Gas	443.946	463.000
- Energiekosten Elektriciteit	1.002.497	793.277
- Energiekosten Transport en overig	36.873	38.030
Huur en leasing	602.801	572.822
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.442.828	555.020
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>62.585.208</u></u>	<u><u>62.896.190</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

24. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Rentebaten	640	724
Rentelasten	5.499.697	5.676.867
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-5.499.057</u></u>	<u><u>-5.676.143</u></u>

24. Aandeel in het resultaat van deelnemingen

Medirisk	-321.089	-28.696
Dialysecentrum Ravenstein BV	28.240	-2.703
Totaal aandeel in het resultaat van deelnemingen	<u><u>-292.849</u></u>	<u><u>-31.399</u></u>

5.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Bernhoven heeft de jaarrekening 2019 opgemaakt in de vergadering van 21 april 2020.

De Raad van Commissarissen van Bernhoven heeft een positief advies over de jaarrekening 2019 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders uitgebracht in de vergadering van 14 mei 2020

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de jaarrekening 2019 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2020

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Corona crisis

In 2020 is het Corona virus uitgebroken, dit heeft geleid tot een wereldwijde crisis die ook van invloed is op Nederland in het algemeen en Bernhoven in het bijzonder. Bernhoven heeft begin maart 2020 de eerste met Corona besmette patiënten opgenomen. Dit is vervolgens uitgegroeid tot een grote populatie patiënten die een aangepaste organisatie en dienstenaanbod vergen. Uitstelbare consulten, behandelingen en operaties zijn afgezegd om plaats te maken voor Corona patiënten. Landelijk is er inmiddels regie op de patiënten- en hulpmiddelenplanning en van alle kanten is er hulp en ondersteuning toegezegd waaronder vanuit zorgverzekeraars. Doordat Bernhoven vrijwel haar gehele omzet vergoed krijgt via aanneemsommen heeft dit financieel geen grote impact. Daarnaast zal er een vergoeding komen vanuit zorgverzekeraars voor de extra kosten en de gederfde inkomsten. Ten aanzien van de liquiditeit is er inmiddels overeenstemming met zorgverzekeraars over aanvulling.

Gegeven de hiervoor opgenomen uiteenzetting ziet Bernhoven geen aanleiding om de waardering van de activa en passiva in de jaarrekening ultimo 2019 aan te passen.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
G.J van den Enden 29-mei-20

W.G.
J. van de Rijt 29-mei-20

W.G.
G.J.H.C.M. Peeters 29-mei-20

W.G.
P.F.I.M. Snijders 29-mei-20

W.G.
A.G. Heckman 29-mei-20

W.G.
L.M. Niessen 29-mei-20

W.G.
G.G. van Merode 29-mei-20

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Conform artikel 35A lid 2 sub A vindt de winstverdeling als volgt plaats: het gehele resultaat en alle reserves, behaald respectievelijk gevormd bij gelegenheid van en sedert de omzetting in de vennootschap van de voormalige stichting: STICHTING ZIEKENHUIS BERNHOVEN, destijds gevestigd in de gemeente Bernheze en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17120496, totdat het, in directe samenhang met een wijziging of intrekking van het bepaalde in artikel 5 lid 2 Wet Toelating Zorginstellingen (of een daarvoor in de plaats tredende regeling), voor instellingen voor medisch-specialistische zorg met een toelating als bedoeld in de Wet Toelating Zorginstellingen is toegestaan om winst en reserves uit te keren;

5.2.2 Nevenvestigingen

Bernhoven B.V. heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant